

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
โครงการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกร
หลักสูตร การพัฒนาศักยภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
สำหรับคณะกรรมการดำเนินการ/ฝ่ายจัดการ

๑. หลักการและเหตุผล

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นองค์กรที่พัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านการเงินและการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้โปร่งใส เข้มแข็ง และพึ่งพาตนเองได้ โดยให้บริการตรวจสอบบัญชี กำหนดระบบบัญชี และให้คำปรึกษาแนะนำด้านการเงิน การบัญชี ตลอดจนถ่ายทอดความรู้ และส่งเสริมการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ในขั้นตอนการสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ผู้สอบบัญชีสหกรณ์จะต้องดำเนินการประเมินประสิทธิภาพในการจัดการสหกรณ์ เรียกว่า การประเมินการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์ โดยประเมินด้านสภาพแวดล้อม ด้านความเสี่ยง ด้านข้อมูลสารสนเทศ และด้านการติดตามประเมินผลของสหกรณ์ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยลดความเสี่ยงทางธุรกิจ เกิดการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เจ้าหน้าที่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายข้อบังคับและระเบียบ ตลอดจนช่วยปกป้องคุ้มครองเงินทุนของสมาชิกผู้ถือหุ้นได้ และผลจากการดำเนินการดังกล่าวจะทำให้สามารถจัดชั้นคุณภาพสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรได้เป็น ๔ ระดับ คือ ระดับการควบคุมภายในดีมาก ดี พอใช้ และต้องปรับปรุง

จากผลการประเมินการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายใน พบว่า มีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่มีระดับชั้นคุณภาพการควบคุมภายในพอใช้ ควรปรับปรุง และไม่มีระบบการควบคุมภายใน จำนวนมาก ซึ่งสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเหล่านี้ยังขาดความรู้ความเข้าใจในด้านต่าง ๆ ที่สำคัญ เช่น ไม่มีการแบ่งแยกหน้าที่ด้านการเงิน และการบัญชีออกจากกัน จัดทำบัญชีและงบการเงินไม่ได้และไม่เป็นปัจจุบัน ไม่มีการกำหนดระเบียบการปฏิบัติงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการควบคุมภายในสหกรณ์ ดังนั้น เพื่อเป็นการยกระดับชั้นการควบคุมภายในของสหกรณ์ พัฒนาให้สหกรณ์มีกระบวนการที่เป็นไปอย่างมีระเบียบและมีประสิทธิภาพ มีขั้นตอนการป้องกันทรัพย์สินและตรวจสอบความผิดพลาด รวมทั้งจัดทำข้อมูลทางการเงินที่เชื่อถือได้ จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกร หลักสูตร การพัฒนาศักยภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร สำหรับคณะกรรมการดำเนินการ/ฝ่ายจัดการ สหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร ขึ้น

๒. วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม

๑. รู้และเข้าใจกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสหกรณ์ที่มีการปรับเปลี่ยน
๒. รู้และเข้าใจหลักธรรมาภิบาลในสหกรณ์
๓. รู้และเข้าใจระบบการควบคุมภายใน และการสร้างภูมิคุ้มกันด้านการบริหารจัดการ
๔. รู้และเข้าใจการประเมินความเสี่ยงและการบริหารจัดการความเสี่ยง
๕. รู้และเข้าใจการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารจัดการสหกรณ์

๓. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการอบรม

๑. เป็นคณะกรรมการดำเนินการ/ฝ่ายจัดการ ของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่มีชั้นการควบคุมภายในระดับพอใช้ ควรปรับปรุง หรือไม่มีการควบคุมภายใน
๒. สมัครใจเข้ารับการอบรม
๓. สามารถเข้ารับการเข้าอบรมได้ตลอดหลักสูตร

๔. หลักสูตรการอบรม

ก. หลักสูตรและรายละเอียดหัวข้อวิชา

๑. กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสหกรณ์ที่มีการปรับเปลี่ยน	๓.๐๐	ชั่วโมง
๒. การควบคุมภายในและการสร้างภูมิคุ้มกันด้านบริหารจัดการ	๔.๐๐	ชั่วโมง
๓. การประเมินความเสี่ยงและการบริหารจัดการความเสี่ยง	๓.๐๐	ชั่วโมง
๔. แนวทางการยกระดับการควบคุมภายใน	๒.๐๐	ชั่วโมง
๕. การใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารจัดการสหกรณ์	๒.๐๐	ชั่วโมง
รวม	<u>๑๔.๐๐</u>	ชั่วโมง

ข. รายละเอียด วัตถุประสงค์ ประเด็นสำคัญและวิธีการอบรมเป็นรายวิชา

๑. กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสหกรณ์ที่มีการปรับเปลี่ยน ๓.๐๐ ชั่วโมง

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับทราบเกี่ยวกับกฎหมายสหกรณ์ ระเบียบ คำแนะนำ นายทะเบียนสหกรณ์ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสหกรณ์ เพื่อใช้เป็นแนวทาง ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม รวมทั้งเข้าใจหลักธรรมาภิบาล ในสหกรณ์

ประเด็นสำคัญ (๑) พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๓
(๒) ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๓

(๓) กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสหกรณ์ เช่น กฎหมาย ที่เกี่ยวกับภาษีอากร ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(๔) กฎกระทรวงการดำเนินงานและการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์ และสหกรณ์เครดิตยูเนียน พ.ศ. ๒๕๖๔ (*เฉพาะสหกรณ์ออมทรัพย์ และสหกรณ์เครดิตยูเนียนเท่านั้น*)

(๕) หลักธรรมาภิบาล และการสร้างธรรมาภิบาลในสหกรณ์

วิธีการอบรม การบรรยายและยกตัวอย่างประกอบ

๒. การควบคุมภายในและการสร้างภูมิคุ้มกันด้านบริหารจัดการ ๔.๐๐ ชั่วโมง

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้ ความเข้าใจ ความสำคัญของการควบคุม ภายใน ระบบการควบคุมภายในที่ดี เพื่อใช้ในการบริหารงานสหกรณ์ ซึ่งจะป้องกัน และ/หรือลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับสหกรณ์ได้ อีกทั้งเป็นการช่วยเพิ่ม ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสหกรณ์ให้ดียิ่งขึ้น

ประเด็นสำคัญ (๑) ความหมาย และวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน

(๒) ลักษณะของการควบคุมภายในที่ดี

(๓) การควบคุมภายในเฉพาะด้าน

- ด้านบัญชี

- ด้านบริหารจัดการ ได้แก่ ด้านการจัดการ ด้านทรัพยากรบุคคล

ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบและนโยบาย

และด้านการเงิน

- ด้านบริหารธุรกิจ ได้แก่ ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจรวบรวมผลผลิต ธุรกิจแปรรูปผลผลิตการเกษตรและการผลิตสินค้า ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร และธุรกิจเงินรับฝาก
- ด้านอื่นๆ ได้แก่ ด้านเงินลงทุน ด้านที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ด้านเงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืม ด้านสมาชิกและทุนเรือนหุ้น และด้านการใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์

(๔) ข้อจำกัดของการควบคุมภายใน

วิธีการอบรม การบรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ

๓. การประเมินความเสี่ยงและการบริหารจัดการความเสี่ยง ๓.๐๐ ชั่วโมง

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินความเสี่ยง สามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับสหกรณ์ได้ รวมทั้งสามารถจัดการกับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้ เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์

- ประเด็นสำคัญ**
- (๑) วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยง
 - (๒) ปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยง
 - (๓) การวิเคราะห์ความเสี่ยง
 - (๔) แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง

วิธีการอบรม การบรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ

๔. แนวทางการยกระดับการควบคุมภายใน ๒.๐๐ ชั่วโมง

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอน วิธีการในการบริหารจัดการข้อสังเกตจากการควบคุมภายใน รวมทั้งแนวทางแก้ไขข้อสังเกตที่ตรวจพบ เพื่อให้สหกรณ์มีระบบการควบคุมภายในที่ดีขึ้น

- ประเด็นสำคัญ**
- (๑) ข้อสังเกตในการควบคุมภายในจากการประเมินของผู้สอบบัญชี
 - (๒) แนวทางการแก้ไขข้อบกพร่อง

วิธีการอบรม การบรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติ ประชุมกลุ่มย่อย

๕. การใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารจัดการสหกรณ์ ๒.๐๐ ชั่วโมง

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้ และเข้าใจถึงความสำคัญของข้อมูลทางบัญชีจากงบทดลองและงบการเงิน การอ่านและทำความเข้าใจกับงบทดลอง ตลอดจนสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการบริหารงานของสหกรณ์ได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ

- ประเด็นสำคัญ**
- (๑) งบทดลอง และการทำความเข้าใจงบทดลอง
 - (๒) การอ่านงบทดลองและสัญญาณเตือนภัยจากงบการเงิน
 - (๓) การใช้ประโยชน์จากข้อมูลในงบการเงินเพื่อการบริหารงาน
 - (๔) การใช้เครื่องมือเตือนภัยทางการเงิน

วิธีการฝึกอบรม การบรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติ ประชุมกลุ่มย่อย

๕. วิธีการอบรม

การบรรยาย และยกตัวอย่างประกอบ

๖. ระยะเวลาการอบรม

ระหว่างวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ระหว่างเวลา ๐๙.๐๐ – ๑๗.๐๐ น. รวม ๒ วัน

๗. สถานที่อบรม

พื้นที่สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ – ๑๐

๘. จำนวนผู้เข้าการอบรม

กรรมการ แห่งละ ๑ ราย และฝ่ายจัดการ แห่งละ ๑ ราย

๙. การประเมินผล

- ให้ผู้เข้ารับการอบรมกรอกแบบประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้นการอบรม

- ประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยวัดจากกิจกรรมที่สำคัญของการควบคุมภายใน ๔ ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อมของการควบคุม ด้านความเสี่ยง ด้านระบบข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านระบบติดตามและประเมินผลของสหกรณ์ เพื่อประเมินผลการดำเนินการเป็นไปตามหลักเกณฑ์การควบคุมภายในของสหกรณ์ ภายหลังจากการอบรมให้ความรู้ และกำกับแนะนำเสร็จสิ้นแล้ว ในไตรมาสที่ ๔

๑๐. วิทยากรในการอบรม

ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ ทั้งภาครัฐ/ภาคเอกชน และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

๑๑. งบประมาณในการอบรม

งบประมาณกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีระบบการควบคุมภายในที่ดี คณะกรรมการ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการควบคุม การบริหารจัดการ การประเมินความเสี่ยง นำไปสู่การจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกรในระดับที่สูงขึ้น

๑๓. ผู้รับผิดชอบการจัดอบรม

ผู้อำนวยการโครงการ	
	ตำแหน่ง.....
ผู้บริหารโครงการ	
	ตำแหน่ง.....
ผู้ช่วยผู้บริหารโครงการ	
	ตำแหน่ง.....
การเงินและใบสำคัญ	
	ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ หลักสูตรนี้เป็นเพียงตัวอย่างเท่านั้น ผู้จัดสามารถปรับเปลี่ยน เพิ่มลดจำนวนชั่วโมง รายละเอียดต่างๆ ได้ตามความจำเป็นและเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ งบประมาณ และกลุ่มเป้าหมาย

กำหนดการอบรม
โครงการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกร
หลักสูตร การพัฒนาศักยภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
สำหรับคณะกรรมการดำเนินการ/ฝ่ายจัดการ
ระหว่างวันที่.....
ณ.....

วันที่หนึ่ง

- ๐๗.๐๐ – ๐๘.๓๐ น. ลงทะเบียน
- ๐๘.๓๐ – ๐๙.๐๐ น. พิธีเปิดการฝึกอบรม
โดย
- ๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ น. กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสหกรณ์ที่มีการปรับเปลี่ยน
โดย
- ๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น. **พักรับประทานอาหารกลางวัน**
- ๑๓.๐๐ – ๑๗.๐๐ น. การควบคุมภายในและการสร้างภูมิคุ้มกันด้านบริหารจัดการ
โดย

วันที่สอง

- ๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ น. การประเมินความเสี่ยงและการบริหารจัดการความเสี่ยง
โดย
- ๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น. **พักรับประทานอาหารกลางวัน**
- ๑๓.๐๐ – ๑๕.๐๐ น. แนวทางการยกระดับการควบคุมภายใน
โดย
- ๑๕.๐๐ – ๑๗.๐๐ น. การใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารจัดการสหกรณ์
โดย
- ๑๗.๐๐ – ๑๗.๓๐ น. ปิดการฝึกอบรม

หมายเหตุ พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม เวลา ๑๐.๓๐ – ๑๐.๔๕ น. และเวลา ๑๔.๓๐ – ๑๔.๔๕ น.

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
โครงการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกร
หลักสูตร การพัฒนาศักยภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
สำหรับผู้ตรวจสอบกิจการ

๑. หลักการและเหตุผล

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นองค์กรที่พัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านการเงินและการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้โปร่งใส เข้มแข็ง และพึ่งพาตนเองได้ โดยให้บริการตรวจสอบบัญชี กำหนดระบบบัญชี และให้คำปรึกษาแนะนำด้านการเงิน การบัญชี ตลอดจนถ่ายทอดความรู้ และส่งเสริมการจัดทำบัญชีให้แก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ในขั้นตอนการสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ผู้สอบบัญชีสหกรณ์จะต้องดำเนินการประเมินประสิทธิภาพในการจัดการสหกรณ์ เรียกว่า การประเมินการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์ โดยประเมินด้านสภาพแวดล้อม ด้านความเสี่ยง ด้านข้อมูลสารสนเทศ และด้านการติดตามประเมินผลของสหกรณ์ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยลดความเสี่ยงทางธุรกิจ เกิดการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เจ้าหน้าที่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายข้อบังคับและระเบียบ ตลอดจนช่วยปกป้องคุ้มครองเงินทุนของสมาชิกผู้ถือหุ้นได้ และผลจากการดำเนินการดังกล่าวจะทำให้สามารถจัดชั้นคุณภาพสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรได้เป็น ๔ ระดับ คือ ระดับการควบคุมภายในดีมาก ดี พอใช้ และต้องปรับปรุง

จากผลการประเมินการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายใน พบว่า มีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่มีระดับชั้นคุณภาพการควบคุมภายในพอใช้ ควรปรับปรุง และไม่มีระบบการควบคุมภายใน จำนวนมาก ซึ่งสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเหล่านี้ยังขาดความรู้ความเข้าใจในด้านต่าง ๆ ที่สำคัญ เช่น ไม่มีการแบ่งแยกหน้าที่ด้านการเงิน และการบัญชีออกจากกัน จัดทำบัญชีและงบการเงินไม่ได้และไม่เป็นปัจจุบัน ไม่มีการกำหนดระเบียบการปฏิบัติงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการควบคุมภายในสหกรณ์ ดังนั้น เพื่อเป็นการยกระดับชั้นการควบคุมภายในของสหกรณ์ พัฒนาให้สหกรณ์มีกระบวนการที่เป็นไปอย่างมีระเบียบและมีประสิทธิภาพ มีขั้นตอนการป้องกันทรัพย์สินและตรวจสอบความผิดพลาด รวมทั้งจัดทำข้อมูลทางการเงินที่เชื่อถือได้ จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกร หลักสูตร การพัฒนาศักยภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร สำหรับผู้ตรวจสอบกิจการ ขึ้น

๒. วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม

๑. ได้รับทราบและเข้าใจ เกี่ยวกับการกิจที่ต้องปฏิบัติในฐานะผู้ตรวจสอบกิจการ โดยการทบทวนกฎหมาย สหกรณ์ กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และระเบียบต่างๆ ที่นำมาใช้กับการตรวจสอบกิจการ
๒. ได้รับความรู้และเข้าใจระบบการควบคุมภายในของสหกรณ์ รวมทั้งการตรวจสอบระบบการควบคุมภายในด้านต่างๆ ของสหกรณ์
๓. ได้รับทราบและเข้าใจการวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงานของสหกรณ์ กำหนดวิธีการตรวจสอบ การสรุปประเด็นการตรวจสอบกิจการและกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา กรณีสหกรณ์มีปัญหาด้านระบบการบริหารจัดการทางการเงินการบัญชีและระบบการควบคุมภายใน รวมทั้งสัญญาณเตือนภัยที่อาจเกิดทุจริตในสหกรณ์

๓. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการอบรม

๑. เป็นผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ที่มีชั้นคุณภาพการควบคุมภายในระดับพอใช้ ควรปรับปรุง หรือไม่มีการควบคุมภายใน
๒. สมัยครใจเข้ารับการอบรม
๓. สามารถเข้ารับการเข้าอบรมได้ตลอดหลักสูตร

๔. หลักสูตรการอบรม

ก. หลักสูตรและรายละเอียดหัวข้อวิชา

๑. กฎหมายสหกรณ์และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกรณ์ที่มีการปรับเปลี่ยน	๒.๐๐	ชั่วโมง
๒. บทบาท อำนาจหน้าที่ และจริยธรรมของผู้ตรวจสอบกิจการ	๑.๐๐	ชั่วโมง
๓. การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ระบบบัญชีและระบบการควบคุมภายใน	๔.๐๐	ชั่วโมง
๔. การตรวจสอบการควบคุมภายใน	๗.๐๐	ชั่วโมง
รวม	๑๔.๐๐	ชั่วโมง

ข. รายละเอียด วัตถุประสงค์ ประเด็นสำคัญและวิธีการอบรมเป็นรายวิชา

๑. กฎหมายสหกรณ์และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกรณ์ ๒.๐๐ ชั่วโมง

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับทราบเกี่ยวกับกฎหมายสหกรณ์ ระเบียบ คำแนะนำ นายทะเบียนสหกรณ์ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสหกรณ์ เพื่อใช้เป็นแนวทาง ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ประเด็นสำคัญ (๑) พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม
(๒) ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๓
(๓) ประมวลรัษฎากรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย ภาษีบำรุงท้องที่

วิธีการอบรม การบรรยายและยกตัวอย่างประกอบ

๒. บทบาท อำนาจหน้าที่ และจริยธรรมของผู้ตรวจสอบกิจการ ๑.๐๐ ชั่วโมง

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้เข้าใจถึงสิ่งที่ผู้ตรวจสอบกิจการต้องปฏิบัติ เข้าใจ บทบาท อำนาจหน้าที่ และจริยธรรมผู้ตรวจสอบกิจการ เพื่อให้การปฏิบัติงาน ตรวจสอบกิจการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นสำคัญ (๑) ภารกิจที่ต้องปฏิบัติในฐานะผู้ตรวจสอบกิจการ
(๒) บทบาทหน้าที่ จริยธรรมในการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบกิจการ

วิธีการอบรม การบรรยาย และยกตัวอย่างประกอบ

๓. การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ระบบบัญชีและระบบการควบคุมภายใน ๔.๐๐ ชั่วโมง

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับภาพรวมของการดำเนิน กิจการของสหกรณ์ ระบบบัญชีและความสำคัญของการควบคุมภายใน ความสัมพันธ์ ระหว่างการดำเนินกิจการของสหกรณ์กับการควบคุมภายในด้านต่างๆ เพื่อใช้ในการ บริหารงานสหกรณ์ซึ่งจะป้องกันและ/หรือลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับสหกรณ์ได้ อีกทั้งเป็นการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสหกรณ์ให้ดียิ่งขึ้น

ประเด็นสำคัญ (๑) โครงสร้างของสหกรณ์และลักษณะการดำเนินธุรกิจ
(๒) ระบบบัญชีของสหกรณ์
(๓) การควบคุมภายในของสหกรณ์
- ความหมายและวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน
- การตรวจสอบกิจการกับการควบคุมภายใน
- การควบคุมภายในที่ดี

วิธีการอบรม การบรรยาย และยกตัวอย่างประกอบ

๕. การตรวจสอบการควบคุมภายใน

๗.๐๐ ชั่วโมง

- วัตถุประสงค์** เพื่อให้ผู้รับการอบรมได้รับทราบเกี่ยวกับเทคนิคการตรวจสอบกิจการด้านต่าง ๆ และนำไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานตรวจสอบกิจการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ประเด็นสำคัญ**
- (๑) เทคนิคและวิธีการตรวจสอบ
 - (๒) การตรวจสอบด้านการบริหารทั่วไป
 - การตรวจสอบการกำหนดระเบียบปฏิบัติขึ้นถือใช้ ครบถ้วนและเหมาะสม เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดในข้อบังคับสหกรณ์
 - การตรวจสอบการกำหนดระบบการควบคุมภายในด้านการบริหารทั่วไป และติดตามการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนด
 - การตรวจสอบการกำหนดแผนงานและงบประมาณเปรียบเทียบกับ ผลการปฏิบัติงานและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน
 - (๓) การตรวจสอบด้านการเงิน (เงินสด เงินฝากธนาคาร เงินฝากสหกรณ์อื่น รวมทั้งรายได้และรายจ่าย)
 - การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายสหกรณ์ ระเบียบและคำแนะนำ นายทะเบียนสหกรณ์ รวมถึงข้อบังคับ ระเบียบและมติที่ประชุมใหญ่ของ สหกรณ์
 - การตรวจสอบการกำหนดระบบการควบคุมภายในด้านการเงินและ ติดตามการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนด
 - การตรวจสอบรายการบัญชีที่เกี่ยวข้อง
 - การตรวจสอบการบันทึกบัญชีเป็นปัจจุบันตามระเบียบที่นายทะเบียน สหกรณ์กำหนด
 - การตรวจสอบความมืออยู่จริงและกรรมสิทธิ์ของสหกรณ์
 - (๔) การตรวจสอบการลงทุน (เงินลงทุน ที่ดินอาคารและอุปกรณ์)
 - การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายสหกรณ์ ระเบียบและคำแนะนำ นายทะเบียนสหกรณ์ รวมทั้งข้อบังคับ ระเบียบและมติที่ประชุมใหญ่ ของสหกรณ์
 - การตรวจสอบการกำหนดระบบการควบคุมภายในด้านการลงทุนและ ติดตามการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนด
 - การลงทุนเป็นไปตามพระราชบัญญัติสหกรณ์และประกาศคณะกรรมการ พัฒนาการ สหกรณ์แห่งชาติ (คพช.) กำหนด โดยได้รับอนุมัติจาก ที่ประชุมใหญ่สหกรณ์หรือที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ
 - การตรวจสอบรายการบัญชีที่เกี่ยวข้อง
 - การตรวจสอบความมืออยู่จริง มีการแสดงมูลค่าถูกต้องและกรรมสิทธิ์ของ สหกรณ์
 - (๕) การตรวจสอบการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์
 - การตรวจสอบการกำหนดระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจแต่ละด้าน ขึ้นถือใช้ ครบถ้วนและเหมาะสม
 - การตรวจสอบการปฏิบัติตามระเบียบที่กำหนด
 - การตรวจสอบการกำหนดระบบการควบคุมภายในของแต่ละธุรกิจ และติดตามการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนด
 - การตรวจสอบรายการบัญชีที่เกี่ยวกับการดำเนินงานในแต่ละธุรกิจ

- การตรวจสอบผลการดำเนินงานในแต่ละธุรกิจ
- (๖) การตรวจสอบการจัดหาทุน (เงินรับฝาก หนี้สิน สมาชิกและทุน)
 - การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายสหกรณ์ ระเบียบและคำแนะนำ นายทะเบียนสหกรณ์ รวมถึงข้อบังคับ ระเบียบและมติที่ประชุมใหญ่ ของ สหกรณ์
 - การตรวจสอบการกำหนดระบบการควบคุมภายในด้านการจัดหาทุนและ ติดตามการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนด
 - การตรวจสอบรายการบัญชีที่เกี่ยวข้อง
 - การตรวจสอบความมีอยู่จริงและบันทึกรายการบัญชีอย่างถูกต้องครบถ้วน
 - ภาระผูกพันที่สหกรณ์ต้องชดใช้
- (๗) การตรวจสอบการควบคุมด้านโปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์
 - มาตรฐานขั้นต่ำในการควบคุมภายในและการรักษาความปลอดภัย สำหรับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ประมวลผลข้อมูล
 - กระบวนการและเทคนิคการตรวจสอบโปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์
 - การควบคุมภายในระบบสารสนเทศ
 - * การควบคุมทั่วไป (General Control)
 - * การควบคุมเฉพาะระบบงาน (Application Control)

วิธีการฝึกอบรม การบรรยาย และฝึกปฏิบัติ แบ่งกลุ่มประชุมกลุ่มย่อย/ฝึกปฏิบัติ

หมายเหตุ ผู้ดำเนินการอบรมสามารถกำหนดประเภทธุรกิจของสหกรณ์ที่จะ บรรยายให้เหมาะสม โดยพิจารณาว่าผู้เข้ารับการอบรมมาจากสหกรณ์ประเภทใดเป็นหลัก

๕. วิธีการอบรม

การบรรยาย และยกตัวอย่างประกอบ

๖. ระยะเวลาการอบรม

ระหว่างวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ถึงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ระหว่างเวลา ๐๙.๐๐ – ๑๗.๐๐ น. รวม ๒ วัน

๗. สถานที่อบรม

พื้นที่สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐

๘. จำนวนผู้เข้ารับการอบรม

ผู้ตรวจสอบกิจการ แห่งละ ๑ ราย

๙. การประเมินผล

- ให้ผู้เข้ารับการอบรมกรอกแบบประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้นการอบรม

- ประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยวัดจากกิจกรรมที่สำคัญของการควบคุมภายใน ๔ ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อม ของการควบคุม ด้านความเสี่ยง ด้านระบบข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านระบบติดตามและประเมิน ของสหกรณ์ เพื่อประเมินผลการดำเนินการเป็นไปตามหลักเกณฑ์การควบคุมภายในของสหกรณ์ภายหลังการอบรม ให้ความรู้ และกำกับคำแนะนำเสร็จสิ้นแล้ว ในไตรมาสที่ ๔

๑๐. วิทยากรในการอบรม

ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ ทั้งภาครัฐ/ภาคเอกชน และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

๑๑. งบประมาณในการอบรม

งบประมาณกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีระบบการควบคุมภายในที่ดี ผู้ตรวจสอบกิจการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการควบคุม การบริหารจัดการ การประเมินความเสี่ยง นำไปสู่การจัดชั้นคุณภาพของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในระดับที่สูงขึ้น

๑๓. ผู้รับผิดชอบการจัดอบรม

ผู้อำนวยการโครงการ	
	ตำแหน่ง.....
ผู้บริหารโครงการ	
	ตำแหน่ง.....
ผู้ช่วยผู้บริหารโครงการ	
	ตำแหน่ง.....
การเงินและใบสำคัญ	
	ตำแหน่ง.....

หมายเหตุ หลักสูตรนี้เป็นเพียงตัวอย่างเท่านั้น ผู้จัดสามารถปรับเปลี่ยน เพิ่มลดจำนวนชั่วโมง รายละเอียดต่างๆ ได้ตามความจำเป็นและเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ งบประมาณ และกลุ่มเป้าหมาย

กำหนดการอบรม
โครงการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกร
หลักสูตร การพัฒนาศักยภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
สำหรับผู้ตรวจสอบกิจการ
ระหว่างวันที่.....
ณ.....

วันที่หนึ่ง

- ๐๗.๐๐ – ๐๘.๓๐ น. ลงทะเบียน
- ๐๘.๓๐ – ๐๙.๐๐ น. พิธีเปิดการฝึกอบรม
โดย
- ๐๙.๐๐ – ๑๑.๐๐ น. กฎหมายสหกรณ์และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสหกรณ์
โดย
- ๑๑.๐๐ – ๑๒.๐๐ น. บทบาท อำนาจหน้าที่ และจริยธรรมของผู้ตรวจสอบกิจการ
โดย
- ๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น. **พักรับประทานอาหารกลางวัน**
- ๑๓.๐๐ – ๑๗.๐๐ น. การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ระบบบัญชีและระบบการควบคุมภายใน
โดย

วันที่สอง

- ๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ น. การตรวจสอบการควบคุมภายใน
โดย
- ๑๒.๐๐ – ๑๓.๐๐ น. **พักรับประทานอาหารกลางวัน**
- ๑๓.๐๐ – ๑๗.๐๐ น. การตรวจสอบการควบคุมภายใน (ต่อ)
โดย
- ๑๗.๐๐ – ๑๗.๓๐ น. ปิดการฝึกอบรม

หมายเหตุ พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม เวลา ๑๐.๓๐ – ๑๐.๔๕ น. และเวลา ๑๔.๓๐ – ๑๔.๔๕ น.